

Posudek vedoucího diplomové práce

Autor diplomové práce: Bc. Vojtěch Fiala
Téma diplomové práce: Teorie holandské nemoci a její aplikace na země s vlastní měnovou politikou a členy měnové unie
Vedoucí diplomové práce: Ing. Ondřej Šíma
Oponent diplomové práce: Ing. Michal Dvořák

Kritéria hodnocení práce:

	Výborně	Velmi dobře	Dobře	Nevyhovující	Váha kritéria (%)
1. Hloubka provedené analýzy	☒	☐	☐	☐	20
2. Formulace a splnění cíle práce	☒	☐	☐	☐	15
3. Adekvátnost použitých metod	☒	☐	☐	☐	15
4. Práce s literaturou (rozsah, vhodnost, korektnost)	☒	☐	☐	☐	15
5. Logická stavba práce	☒	☐	☐	☐	10
6. Užití odborné terminologie	☒	☐	☐	☐	10
7. Vlastní přínos	☒	☐	☐	☐	10
8. Úprava práce (text, grafy, tabulky)	☒	☐	☐	☐	5

Slovní hodnocení diplomové práce:

Práce sestává z pěti hlavních kapitol a několika příloh. V první kapitole autor klade otázky, na které se následně v textu snaží nalézt odpovědi. Stěžejní otázkou je, proč export primárních komodit pro některé země nepřináší kýžený dlouhodobý blahobyt, zatímco pro jiné ano. V druhé kapitole nabízí pan Fiala přehled hlavních specifíků v hospodářské politice komoditních exportérů. Třetí kapitola seznamuje čtenáře nejprve s teoretickým konceptem tzv. holandské nemoci, která je úzce spjata s exportem primárních komodit. Následně třetí kapitola představuje (ne)vhodné příklady zemí-exportérů komodit, kterým se (ne)podařilo vyhnout se negativním dopadům holandské nemoci, resp. tzv. "prokletí přírodních zdrojů". Za poměrně stabilní ekonomiku v tomto kontextu lze považovat Chile, která aplikovala management příjmů z exportu přírodních zdrojů v jádru založeném na Friedmanově permanentním důchodu (autor může rozvést diskuzi během obhajoby).

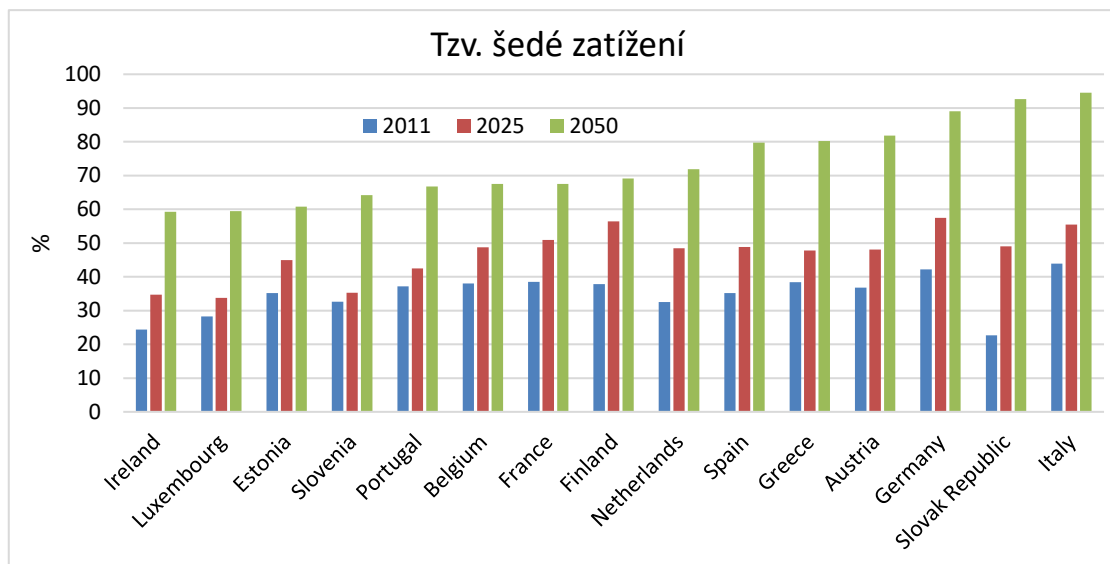
Čtvrtá kapitola představuje aplikaci "klasického" pojetí holandské nemoci na Kypr, tedy členu eurozóny nemajícího suverénní měnovou a kurzovou politiku, který však disponuje značným bohatstvím v podobě nalezišť zemního plynu ve svých výsošných vodách. Autor diplomové práce diskutuje možné dopady (budoucího) exportu plynu do ostatních ekonomik měnové unie a upozorňuje na problém asymetrických šoků a především dynamického pohledu na jednu z podmínek teorie optimální měnové oblasti, tedy obdobné struktury ekonomik.

Závěrečná kapitola aplikuje jádro teoretického modelu holandské nemoci, tj. výrazný příliv zahraničního kapitálu, na krizi eurozóny, kdy pan Fiala pokračuje v analýze Kypru a připojuje ostatní vybrané ekonomiky evropské měnové unie, a hledá paralely a případné odlišnosti mezi "klasickou" a "eurozónovou" holandskou nemocí.

Vojtěch Fiala zvolil poměrně náročné téma, které zahrnuje nejen problematiku přírodních zdrojů, ale také širšího národohospodářského charakteru: vzájemné působení měnové a fiskální politiky, politická (ne)stabilita, (ne)vhodnost užívaného kurzového režimu apod. Vše je přitom psáno čtivě a doloženo praktickými příklady. Nutno vyzdvihnout "predikci" vývoje kyperské ekonomiky ve čtvrté kapitole a aplikaci holandské nemoci na krizi v eurozóně v páté kapitole. Toto je velmi raritní, avšak vhodně užitý koncept. Autor rovněž pracuje s vyváženým a rozsáhlým seznamem literatury. Oceňuji také autorovu bezproblémovou a pravidelnou komunikaci, spolupráci a píli.

Otázky k obhajobě diplomové práce:

- A) Milton Friedman považuje volně plovoucí kurz jako vhodnou volbu k zachování vnější rovnováhy ekonomiky. Proč však většina ekonomik, především rozvíjejících se, exportujících primární suroviny tíhne k aplikaci řízeného kurzu (tj. nikoliv free floatingu)?
- B) Proved'te stručnou komparaci vývoje měnového kurzu a vybraných položek platební bilance (případně i dalších makroekonomických veličin) země, která:
- i) je exportérem ropy, jejíž váha v celkovém exportu je dominantní;
 - ii) je exportérem osobních automobilů Škoda a jejich váha je v celkovém exportu dominantní;
- pokud dojde k výraznému zvýšení ceny ropy a signifikantnímu růstu ceny automobilů Škoda (ceny ostatních podobných automobilů vyráběných v zahraničí nevzrostou). Komparaci proved'te nezávisle na sobě (tj. mezi těmito dvěma ekonomika není vzájemná interakce).
- C) V práci zmiňujete změnu struktury ekonomiky během působení Kypru v měnové unii divergentním směrem oproti ostatním členům měnové unie díky objevení zásob plynu. Další pravděpodobnou změnou, která postihne některé ekonomiky eurozóny výrazněji než jiné, je stárnutí populace. Na následujícím grafu je uvedena predikce OECD tzv. šedého zatížení (index závislosti starších osob), tj. podílu počtu osob starších 65 let k počtu osob ve věku 15-64 let, pro roky 2025 a 2050. Velmi stručně diskutujte, jaké z toho plynou závěry pro rychle stárnoucí ekonomiky.

Zdroj dat: OECD (2013) - Working Better with Age: How Norway Can Do it? (Figure 1.1. Demographic dependency ratios across OECD countries, 2011, 2025 and 2050). Graf vlastní.

Tato diplomová práce splňuje všechny požadované náležitosti, a proto ji doporučuji k obhajobě. V případě zdárného průběhu obhajoby a stručných odpovědí na výše uvedené otázky navrhuji klasifikační stupeň "Výborně".

Vedoucí diplomové práce souhlasil s odevzdáním práce a jejím vložením do informačního systému VŠE v Praze.

V Praze 30. prosince 2016

Ing. Ondřej Šíma
Vedoucí diplomové práce
Katedra měnové teorie a politiky
Vysoká škola ekonomická v Praze